

■ سال بیست وهفتم ■ شماره ۷۷۵۳ ■ پنجشنبه ■ ۲۹ مهر ۱۴۰۰

ایران

مساحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول: مهدی شفيعی
سرديبر: جواد دليری

اذان ظهر ۱۱/۴۹ | اذان مغرب ۱۷/۴۰ | نیمه شب شرعی ۲۳/۰۷ | اذان صبح فردا ۴/۵۳ | طلوع آفتاب فردا ۶/۱۷

پیامبر اکرم(ص):

هرکه از برادر خود گناهی بداند و آن را ببوشاند، خداوند در روز قیامت گناهان او را ببوشاند.

سخن روز

المعجم الکبیر طبرانی، ج ۱۹، ص ۲۴۰

نگاره

پریسا نور اللهی

بارانی

بارانی

فضای مجازی هنرمندان این روزها بیشتر پر شده از عکس‌های مهران غفوریان و آرزوی سلامتی این بازیگر که سال‌ها اوقات خوشی برای مردم ایجاد کرد. همچنین برخی از اهالی سینما و تئاتر هم با انتشار تصاویری از آثارشان مردم را به دیدن آنها ترغیب کرده‌اند. در این میان هم تخفیف ۳۰ درصدی کتاب برای مخاطبان شهرستانی از سوی نشر ثالث را می‌توان از مهم‌ترین عناوین خبری فضای مجازی اهالی فرهنگ و هنر عنوان کرد.

منوچهر هادی کارگردان سینما در صفحه خود با انتشار عکسی از سریال «نیسان آبی» خبر پخش این سریال را در شبکه خانگی منتشر کرد. او نوشته: «قسمت اول هم اکنون در فیلمو در حال پخش است.» امیدوارم ببینید و دوست داشته باشید. لطفاً نظرتونو در مورد این قسمت بنویسید. این سریال بر اساس فیلمنامه سینمایی نیسان آبی نوشته کمیل روحانی ساخته شده و من نیز از همه عوامل عزیزم که صمیمانه کنارم بودند و مرا همراهی کردند، ممنونم.»

فرزاد مؤتمن کارگردان سینما نیز گفته است: «شاید دیگر لازم باشد فیلم‌های «صفحه کامپیوتر»ی را به‌عنوان شکلی از داستانتکویی در سینما به رسمیت بشناسیم. در این شکل از فیلم همه تصاویر روی صفحه کامپیوتر، تبلت یا موبایل شکل می‌گیرد. این گونه فیلم‌ها از سال ۲۰۱۰ به بعد با شدت گرفتن تأثیرات اینترنت رواج پیدا کرد.»

شبنم مقدمی بازیگر سینما نیز با انتشار عکسی از پاییز، آرزوی پاییزی پرباران کرده است. «باش باز همین‌جور پاییز احاطه‌ام کند. بدجور دلم تنگ پاییز است. پاییز واقعی که باد و باران و برگ‌ریزان داشته باشد. مثل پاییز قدیم‌ها. دلم تنگ باران است.»

■ **کلاب آذینه: با امید و ایمان و به و هم شانس**

این بازیگر که با خبرنگار خبر آنلاین گفت‌وگو کرده در بخشی از صحبت‌هایش به این نکته اشاره می‌کند که نمایش ما که «بانوی محبوب من» نام دارد، می‌تواند چند ساعت و امیدوارم چند روز نشاطی نه از جنس مبتذل در بیندگانش ایجاد کند. نوجوانان و جوانان همراه ما به وجود تمام محدودیت‌ها و گرفتاری‌های خانوادگی و اجتماعی با کوشش عجیب خود به من و یکدیگر شوق جلو رفتن می‌دادند. شعار ما جمله‌ای از نمایش‌مان بوده و هست: با امید و با ایمان و به جو هم شانس.»

■ **آغاز ثبت‌نام دوره‌های غیرحضورى مدرسه روزنامه‌نگارى و مطالعات رسانه در بهاران**

مدرسه بهاران با انتشار عکسی از استادان این مدرسه آغاز ثبت‌نام غیرحضورى مدرسه روزنامه‌نگارى را اعلام کرد. «علاقه‌مندانى که امکان حضور در دوره‌هاى اعلام‌شده را ندارند، مى‌توانند به‌صورت آفلاین فیلم هر جلسه را خریدارى و از سایت بهاران دانلود کنند. همچنین جهت ایجاد ارتباط دو سويه با استادان، گروه واتس‌اپ مخصوص هر درس توسط مؤسسه ایجاد شده و دانشجویان علاوه بر ارائه کار کلاس، با استاد خود در ارتباط خواهند بود. لازم به ذکر است که در پایان هر دوره مدرک معتبر و مشترک دانشگاهی به دانشجویان اعطا می‌شود.» گفتنی است که علاقه‌مندان به این رشته مى‌توانند جهت ثبت‌نام با شماره ۸۸۸۹۲۲۲۸ تماس بگیرید یا به شماره واتس‌اپ ۰۹۳۲۰۵۱۷۱۰۰ پیام دهند.

امیر الله‌فرهادی

گرافيست

اتفاقی تازه در سینما

اما سینمایی‌ها روز گذشته در فضای مجازی شاهد اتفاق تازه‌ای در حوزه خود بودند، یک روز پس از انتصاب هیأت امنای بنیاد سینمایی فارابی، مدیرعامل جدید این بنیاد معرفی شد. محمد خزاعی معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس سازمان سینمایی کشور بر اساس مصوبه هیأت امنای فارابی طی حکمی «سیدمهدی جوادی» تهیه‌کننده سینما و مدیر فرهنگی را جانشین علیرضا تابش و به سمت مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی منصوب کرده است. در حکم مدیرعامل جدید بنیاد سینمایی فارابی، به در نظر داشتن برخی ملزومات توجه شده که از جمله آنها می‌توان به ضرورت توجه به گادرسازی و بهره‌گیری از ظرفیت جوانان بویژه، نسل نوظهور سینما در جهت ایجاد سرمایه انسانی انقلابی برای سینمای ایران و همچنین حمایت از جریان اندیشه‌ورزی با هدف ارتقای متون سینمایی به عنوان پیش‌نیاز تولید آثار ارزشمند اشاره کرد.

دیوارها تاریخ را روایت می‌کنند

بعد از چهل سال به پیشنهاد دوستم مجید عباسی که از گرافيست‌های نامدار کشورمان هستند، این مجموعه عکس را در قالب کتابی به نام «دیوارها سخن می‌گویند» چاپ کردم که بعد از ظهر روز سه‌شنبه ۲۷ مهرماه در موزه هنرهای معاصر تهران از آن رونمایی شد. اسم کتاب را هم آقای عباسی ناشر نشان‌نوشت پیشنهاد کردند و طراحی کتاب هم به همت ایشان بود. این پروژه را سال ۵۸ با نام دیوار نگاشته‌های انقلاب برای تز دوره لیسانسم انجام دادم. در این پروژه تمام عکس‌ها را خودم گرفته‌ام اما کار پژوهشی و تحقیقی آن را با خاتم لطیفه بزرگ‌زاده شهدای به پایان رساندم. بنابراین ترجیح دادم همان نام «دیوارها سخن می‌گویند» را برایش انتخاب کنم.

این اسم روایتی است از آنچه که بر دیوارها گذشته است. این یک روایتی است که با مردم سخن می‌گوید و هنوز هم حرف می‌زند. من باید مثل تمام دانشجویان رشته‌های هنر برای مدرک لیسانسم موضوعی را کار می‌کردم. این موضوع را از جنب و جوش‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی شروع کردم. همیشه دوربین همراه بود و از بعضی تظاهرات و راهپیمایی‌ها عکس می‌گرفتم. زمانی می‌دیدم که روی دیوارها هم چیزهایی نوشته می‌شود اما فردا صبح می‌دیدم که روی اینها رنگ خورده است و هنوز شره‌های رنگ روی دیوار است. شکل و تصویری که اینها ایجاد می‌کرد برای من که دانشجوی گرافیک بودم خیلی جذاب بود و از اینها عکس گرفتم البته نه با دید یک مستندساز بلکه با دیدگاه یک دانشجوی گرافیک. وقتی عکاسی می‌کردم دیدم شعارهایی که روی دیوارها نوشته شده است شعارهایی است که امروز هست ولی فردا

یادداشت

کاردگردان تئاتر

محمدرضایی

قبل از دوران کرونا با تکیه بر اجراهای عمومی در حوزه کودک و نوجوان و موفقیت در زمینه جذب تماشاگر با تأسیس مؤسسه تئاتر شرق کشور، در تمامی شهرها به اجرای عمومی می‌پرداختم و تاکنون در تمامی شهرهای استان‌های خراسان رضوی، شمالی، سمنان، گلستان و تهران اجرای عمومی داشته‌ام و آخرین اجرای پیش از کرونا هم در فرهنگسرای گلستان تهران پیش روی مخاطبان قرار گرفت. متأسفانه با شروع دوران کرونا تعطیلی بسیاری از فعالیت‌های فرهنگی و هنری دو سال گذشته، در انزوای کامل و تعطیلی گروه به سر برده و می‌بریم و نمی‌دانیم آینده چه خواهد شد و چه چشم‌اندازی را باید متصور بود. تنها راه حمایت از هنر و هنرمندان در سطح ملی، اختصاص بودجه مناسب و ثابت است که پرداخت‌های ماهانه را شامل شود و کمک‌های یارانه‌ای و بیمه بیکاری هنرمندان و... در دوران کرونا حمایت‌های کمی از هنرمندان شد که می‌شود گفت هیچ تأثیری نداشت. کمک ۳ میلیون تومانی صندوق هنر که برای دقیقاً ۱۹ ماه در نظر گرفته شده بود می‌شود چیزی حدود ماهی ۱۵۰ هزار تومان که این مبلغ کفاف هیچ چیزی را نخواهد داد. مشکل تئاتر استان‌ها در واقع درد مشترک تئاتر کشور است. از جمله این مشکلات می‌توان به این موارد اشاره کرد: عدم طبقه‌بندی استان‌ها و شهرستان‌های کشور بر اساس جمعیت و تولید آثار هنری و میزان مخاطب هنری برای اختصاص بودجه فرهنگ و هنر. مثلاً برای شهرستانی مثل نیشابور که جمعیتش از چندین مرکز استان کشور بیشتر و میزان علاقه مردم و استقبال آنها از تولیدات هنری چندین برابر بسیاری از شهرستان‌هاست، بودجه حتی ریالی تعریف نشده است. به نظر من باید ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان‌های بزرگ در حوزه جمعیت و بزرگ در حوزه سابقه و تولید آثار فرهنگ و هنر از حالت اداره به اداره کل تبدیل شوند تا مستقیم با وزارتخانه در ارتباط باشند تا بودجه‌ای که وزارتخانه را اختیار ادارات کل قرار می‌دهد، در مرکز استان حیف و میل نشود. مسلماً این روزها دغدغه اصلی هنرمندان معیشت است و به همین دلیل هم درگیر شغل‌های دیگری بجز تئاتر شده‌اند و نمی‌توانند به تولید و خلق اثر هنری فکر کنند. بحث معیشت برای هنرمندی که می‌خواهد با تمام عشق و علاقه‌اش به هنر بپردازد مسأله جدی است و اگر این امنیت خاطر وجود نداشته باشد بدون تردید هیچ هنرمندی نمی‌تواند خود را متمرکز و همان‌کار همیشگی را دنبال کند. این یعنی به خطر افتادن فرهنگ و هنر در یک جامعه و اگر در جامعه‌ای هنرمندان بخصوص به دلایل مالی به انزوا بروند یا برای کسب درآمد به کارهای دیگری مشغول شوند، نمی‌توان آینده خوبی برای آن جامعه متصور بود. هنرمندانی که در شهرستان‌ها به کار حرفه‌ای مشغول هستند به شدت نیاز به انگیزه‌های مالی دارند تا بتوانند با خیالی راحت‌تر به کار حرفه‌ای خودشان بپردازند و کار روی صحنه ببرند. من به‌عنوان هنرمندی که در شهری مثل نیشابور کار می‌کنم، انتظار دارم مدیران فرهنگی کشور، بخصوص مدیران تئاتری خودشان ببینند از نزدیک شنوا و بینای مشکلات باشند و راه‌حلی عملی برای آن در نظر بگیرند و این راه‌حل‌ها و حرف‌ها فقط در حد حرف باقی نماند و اجرایی شود تا بتوان حداقل کمتر از گذشته ضرر کرد و آسیب‌های گذشته را تا حدودی جبران کرد.

اتفاقی تازه در سینما

اما سینمایی‌ها روز گذشته در فضای مجازی شاهد اتفاق تازه‌ای در حوزه خود بودند، یک روز پس از انتصاب هیأت امنای بنیاد سینمایی فارابی، مدیرعامل جدید این بنیاد معرفی شد. محمد خزاعی معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس سازمان سینمایی کشور بر اساس مصوبه هیأت امنای فارابی طی حکمی «سیدمهدی جوادی» تهیه‌کننده سینما و مدیر فرهنگی را جانشین علیرضا تابش و به سمت مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی منصوب کرده است. در حکم مدیرعامل جدید بنیاد سینمایی فارابی، به در نظر داشتن برخی ملزومات توجه شده که از جمله آنها می‌توان به ضرورت توجه به گادرسازی و بهره‌گیری از ظرفیت جوانان بویژه، نسل نوظهور سینما در جهت ایجاد سرمایه انسانی انقلابی برای سینمای ایران و همچنین حمایت از جریان اندیشه‌ورزی با هدف ارتقای متون سینمایی به عنوان پیش‌نیاز تولید آثار ارزشمند اشاره کرد.

نیست، و خط و ربط آن چیز بدی نیست. برای همین اسلایدهای سی و پنج میلیمتری رنگی می‌گرفتم. استادم زنده‌یاد ایرج انواری که همسایه ما بود و رابطه نزدیک و دوستانه‌ای با ایشان داشتم، مجاری عکس‌ها را به او گفتم. او هم از این موضوع خوشش آمد و به من پیشنهاد داد که دامنه جغرافیای عکس‌هایم را بیشتر کنم و مرا نسبت به این قضیه حساس‌تر کرد و من هر اتفاقی که می‌افتاد عکاسی می‌کردم. از طرفی به من گفت درخواستی به دانشگاه بدهم تا آن را به عنوان پروژه لیسانسم بپذیرند. ایشان در انتها به من گفتند یک کار پژوهشی بصری هم انجام دهم. مثلاً دیوارها با چه ابزاری نوشته شده؟ آیا با حوصله نوشته شده یا با ترس و هول و طبیعتاً کسی که می‌نوشت فرار می‌کرد. اینکه خوش خط است یا بدخط و نکات دیگر. گاهی شیرین‌کاری‌هایی هم می‌دیدم. مثلاً کلیشه‌هایی ساخته می‌شد یا شاه را برعکس می‌نوشتند. همه اینها جذابیت‌هایی بود تا این عکس‌ها را بگیرم. در حقیقت پژوهش را با خاتم شهدای به اتمام رساندم. من دانشجوی گرافیک بودم اما نمی‌دانستم چه سند تصویری ارائه دهم. استاد نازنینم آقای ممیز رزوی به من گفتند که شنیدم عکاسی کرده‌ای و من ایشان را دعوت کردم تا به استودیو بیایند. ایشان وقتی عکس‌ها را دیدند، خوششان آمد و به من گفتند که دارند از دیوارها عکس می‌گیرند. من به استاد گفتم حاصل کار پژوهشی‌ام را چگونه به کار عملی تبدیل کنم؟ ایشان گفتند که از آنها پوستر استخراج کنم. همان روز به من گفتند از چند جا عکس بگیر و بیاور من هم گرفتم و به صورت سیاه و سفید چاپ کردم. ایشان به من نشان دادند که چگونه باید کار را طراحی کنم. آنهایی را که ظرفیت بصری و پیام‌رسانی‌شان در قالب پوستر رسا و کامل است عکسبرداری کردم. تعداد زیادی عکس‌های سیاه و سفید گرفتم و پوستر درست کردم. پروژه من نمره خوبی گرفت و اکنون بعد از چهل سال از ۱۶۰۰ عکسی که گرفتم حدود ۲۵۰ عکس برای اولین بار منتشر شد.

چالش‌های یک نویسنده

پیشنهاد

سحر عصر آزاد

منتقد سینما

«گذشته» با محوریت دغدغه‌های یک نویسنده برای غلبه بر ترس‌های بیرونی و درونی، پیوند خلاقانه‌ای است بین جهان بدون مرز انیمیشن و مفاهیم عمیقی که به مدد فانتزی گویا و ملموس شده‌اند. حمید محمدی در این انیمیشن ۷ دقیقه‌ای با تکیه بر تکنیک استاپ موشن و پرده‌آختن به فضای دهه ۳۰ و ۴۰ ایران، مخاطب بزرگسال را مورد توجه قرار داده تا به موجزترین شکل ممکن به چالش‌حیاتی یک نویسنده بپردازد.

نویسنده‌ای که تحت فشارهای بیرونی و درونی در حال فرار از ترس‌هایش است و ابتدای کار در جهان رثال و خیابان‌های شهر مورد هجوم افکار و ترس‌هایش قرار می‌گیرد. او که در ظاهر و شمایل هم ارجاعی به نویسندگان دهه مذکور می‌دهد؛ در خیابان‌هایی که با شناسنامه شهری تهران قدیم نشانه‌گذاری شده، در حال فرار از سایه‌های بی‌هویت است و مسیر حرکتش با جزئیاتی مثال زدنِ طراحی شده است. حرکت از خیابان به خانه، با ظرافت منشأ ترس‌ها و فشارهای وارده به نویسنده را از بیرون به درون ترسیم می‌کند و در ادامه ما با نویسنده‌ای سر و کار داریم که در کش و قوس تجدید خاطرات از فشارهای گذشته، در حال فرار در هزارتوی ذهنی خود و طراحی پایان‌های مختلف برای داستانش است. هر بار که کاغذی مجالّه شده به سطل اشغال می‌افتد، انگار ترسی از آن خود دور می‌کند تا در فینالی تأثیرگذار در مواجهه با خود به‌عنوان منشأ ترس‌هایش قرار می‌گیرد. تعدد لوکیشن هوشمندانه و در عین حال دشوار کار، چه بسا در مرحله نگارش دست نویسنده را برای تخیل‌پردازی باز گذاشته، اما طبعاً در اجرا و تصویرسازی مسیری دشوار را پیش روی کارگردان قرار داده است.

حمید محمدی با قرار دادن خود در معرض این چالش و تعدد و تنوع لوکیشن‌هایی که از رتال قدیم تا مکان‌های سورئال و ذهنی نویسنده را در برابر بسیاری از شهرستان‌هاست، بودجه حتی ریالی تعریف نشده است. به نظر من باید ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان‌های بزرگ در حوزه جمعیت و بزرگ در حوزه سابقه و تولید آثار فرهنگ و هنر از حالت اداره به اداره کل تبدیل شوند تا مستقیم با وزارتخانه در ارتباط باشند تا بودجه‌ای که وزارتخانه را اختیار ادارات کل قرار می‌دهد، در مرکز استان حیف و میل نشود. مسلماً این روزها دغدغه اصلی هنرمندان معیشت است و به همین دلیل هم درگیر شغل‌های دیگری بجز تئاتر شده‌اند و نمی‌توانند به تولید و خلق اثر هنری فکر کنند. بحث معیشت برای هنرمندی که می‌خواهد با تمام عشق و علاقه‌اش به هنر بپردازد مسأله جدی است و اگر این امنیت خاطر وجود نداشته باشد بدون تردید هیچ هنرمندی نمی‌تواند خود را متمرکز و همان‌کار همیشگی را دنبال کند. این یعنی به خطر افتادن فرهنگ و هنر در یک جامعه و اگر در جامعه‌ای هنرمندان بخصوص به دلایل مالی به انزوا بروند یا برای کسب درآمد به کارهای دیگری مشغول شوند، نمی‌توان آینده خوبی برای آن جامعه متصور بود. هنرمندانی که در شهرستان‌ها به کار حرفه‌ای مشغول هستند به شدت نیاز به انگیزه‌های مالی دارند تا بتوانند با خیالی راحت‌تر به کار حرفه‌ای خودشان بپردازند و کار روی صحنه ببرند. من به‌عنوان هنرمندی که در شهری مثل نیشابور کار می‌کنم، انتظار دارم مدیران فرهنگ کشور، بخصوص مدیران تئاتری خودشان ببینند از نزدیک شنوا و بینای مشکلات باشند و راه‌حلی عملی برای آن در نظر بگیرند و این راه‌حل‌ها و حرف‌ها فقط در حد حرف باقی نماند و اجرایی شود تا بتوان حداقل کمتر از گذشته ضرر کرد و آسیب‌های گذشته را تا حدودی جبران کرد.

انیمیشن «گذشته» در فیلمنامه با بلندپروازی‌هایی روزی کاغذ شکل گرفته که امتیاز و نقطه قوت آن است چرا که با قصه‌ای دراماتیک مواجهیم که بدون تکیه بر دیالوگ و مونولوگ و تنها با یک کاراکتر خاص پیش می‌رود. آنچه این بلندپروازی را تبدیل به تجربه‌ای تمام و کمال می‌کند، درک درست کارگردان از ظرفیت‌های نامحدود انیمیشن و البته قصه‌اش است که آن را تبدیل به اثری گرم، ملموس و همراهی‌برانگیز کرده است.

عکس نوشت

حمام «بیستون سردشت» از جمله اماکن تاریخی دیدنی است که در مرکز شهر سردشت واقع شده، این حمام در دوره قاجاریه ساخته شده و تمامی فضاهای مربوط به یک حمام سنتی ایرانی را به نحو شایسته‌ای در خود گرد آورده است. ثبت ملی حمام بیستون سردشت سال ۱۳۷۷ انجام شده اما محل قرارگیری آن، جنب پارکی است که در زمان‌های گذشته به کاروانسرای «الیاس آقا» معروف بوده است.
خبرگزاری میراث آریا

...

چرا به جای استدلال

کردن نمی‌توانیم با

همه نیروی روح خود

زندگی کنیم؟ مابیش

از اندازه می‌اندیشیم.

من بر قدرت جوانانی

که بدون این همه

اندیشیدن به استقبال

خطری می‌نشانند رشک

می‌برم.

خانواده تیبو، روزّه مارتن دوکار، ابوالحسن نجفی، نشر نیلوفر

سیره رسول خدا(ص) - ۱۶

ابر از محبت و جلب اعتماد

در سیره و منش اخلاقی پیامبر اکرم(ص) جلوه‌های محبت بیش از هر چیز دیگر هویدا است. از این رو بود که این وجه بارز رسول خدا(ص) را رحمت نامیدند. آن حضرت(ص) بذر محبت می‌کاشت و اعتماد و اعتقاد درو می‌کرد. همگان می‌دانند که میوه محبت سریع الحصول تر و سهل الوصول تر از هر میوه‌ای است. این استراتژی در تمام مراحل دعوت نبوی به کار بسته شد و نتایج مطلوبی به بار آورد، طوری که رسول گرامی اسلام(ص) را در یک سخن، پیامبر رحمت لقب داده‌اند: «وما ارسلناک الا رحمة للعالمین» (ما تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم). آن حضرت(ص) حرص و پافشاری زیادی در نجات انسان‌ها و بویژه مؤمنان داشت. «لقد جاء کم رسول من انفسکم عزیز علیہ ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم» قطعاً برای شما پیامبری از خودتان آمد که بر او دشوار است شما در رنج افتید به (هدایت) شما حریص و نسبت به مؤمنان دلسوز مهربان است (توبه آیه۱۲۸) و از بی‌ایمانی و عناد مردم به خود می‌پسجید و تأسف بسیاری خورد: «فلعلک باخع نفسك علی آثارهم ان لو یؤمنوا بهذا الحدیث اسفا» شاید اگر به این سخن ایمان نیاورند تو جان خود را از اندوه در پیگیری کارشان تباه کنی (کهف آیه ۶). امام حسین(ع) در وصف پیامبر(ص) به نقل از امیرالمؤمنین علی(ع)

چنین می‌فرماید: «کان دائم البشر سهل الخلق لین الجانب لیس بفظ ولا غلیظ» رسول خدا(ص) همیشه شاداب و خوشرو، نرم‌خو و خوش مشرب بود و خشن و درشتخوی نبود (مکارم الاخلاق ص ۱۴).
خوشبینی به مردمان

بر اساس آیه کریمه: «ایها الذین آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثم» ای ایمان آوردگان از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید که پاره‌ای از گمان‌ها گناه است. (حجرات آیه۱۲) مبلغ هوشیار نمی‌تواند در ارتباط متقابل با مخاطبان راه بدبینی بپیماید از سویی اگر اعتماد آنان را طالب است خود نیز ناگزیر از اعتماد به آنهاست. پیامبر اکرم(ص) با عنایت به کرامت و عزتی که برای آدمی بویژه مؤمن قائل بود هرگز با چشم بدبینی و سوء ظن به گفتار و کردارشان نمی‌نگریست و حتی الامکان محل بر صحت می‌نمود، به‌گونه‌ای که حتی برخی ظاهربینان این صفت را ناشی از غفلت یا بی‌تفاوتی آن حضرت پنداشته و می‌گفتند: او همانند گوسفند است، می‌شود و بیاور می‌کند و عکس‌العملی ابراز نمی‌دارد. در سیره ابن هشام ماجرای این گونه ذکر شده است که پیامبر(ص) در حسن ظن به اصحاب و تصدیق خوشبینانه کلامشان اصرار داشت تا آنجا که گاهی دشمنان و منافقان آن را دستاویزی برای کاهش منزلت پیامبر قرار می‌دادند. این رفتار پیامبر(ص) حاوی درس بزرگی برای مبلغان و مربیان جوامع است که به مخاطبان خوش بدبینانه ننگرند و به این سخن امیرمؤمنان علی(ع) که ترجمان کامل سیره نبوی است توجه نمایند که: «کار برادر دینی ات را به بهترین وجه حمل کن تا آنجا که ظن غالب برای تو پیدا شود و نسبت به سخنی که از دهان برادر تربیرون آید تا وقتی که می‌توانی محل خوبی برای آن بیابی گمان بد بزر» (سیره نبویه دفتر دوم ص ۴۷۸)

■ **عفو گذشت**

اگر انتقام حالت انبساط و تشفی خاطر زدگذری فراهم می‌سازد، عفو گذشت شادمانی و انبساط روحی طولانی تری حاصل می‌کند. به‌علاوه این که کرامت و بزرگواری عفوکننده را همواره در ذهن مخاطبان تداعی می‌کند، رسول خدا(ص) در عرصه تبلیغ و در بر خورد با اصرار مشرکان بر شرک و تفرقه نه تنها عفو و گذشت در پیش می‌گرفت بلکه با ارشاد الهی برای آنان استغفار نیز می‌کرد و هدایتشان را از خداوند می‌طلبید. (واگر تندخو و وسخت دل بودی، قطعاً از پیرامون تو پراکنده می‌شدند پس از آنان درگذر و برایشان آموزش بخواه (آل عمران آیه ۱۵۹) این اسحاق نقل می‌کند که روز فتح مکه سعدبن عباده چنین رجز می‌خواند« الیوم یوم الملحمه، الیوم تستحل الحرمه» (امروز روز کشتار و انتقام است، امروز روز شکستن حرمت‌هاست) پیامبر اکرم(ص)، امیرالمؤمنین علی(ع) را مأمور کرد تا پرچم را از او بگیرد و این شعار را سر دهد که: «الیوم یوم المرحمه» (امروز روز رحمت و مهربانی است) و فرمود: ای قریشیان تصور می‌کنید من با شما چه رفتاری می‌کنم؟! گفتند: رفتاری نیکو، چون تو برادر کریم و برادرزاده بزرگوار ما هستی. پس حضرت فرمود: «اذهبوا انتم الطلقاء» بروید که همه آزادید(سیره نبویه ج ۳ ص ۲۶) رسول خدا(ص) در ادامه فرمود: من همان سخن را می‌گویم که یوسف به برادرانش گفت: «سرز نشی بر شما نیست، امروز خدا شما را می‌آمرزد، که او مهربانترین مهربانان است.» (سوره فصلت آیه ۳۴) نمونه دیگر رفتار کرامت آمیز و عفو رسول خدا در برخورد با «عکره بن ابی جهل» مشهود است. مطابق نقل سفینه البحاروی یکی از چهارنفری بود که پیامبر در فتح مکه خونشان را به سبب جنایت‌های بی‌شمارشان مباح دانسته بود. عکره پس از فرار به بیابان و دریا، پس از مدتی بازگشت و اسلام آورد و بیعت کرد. پیامبر اکرم(ص) او را در عوش گرفت و فرمود: سوار مهاجر خوش آمد، مسلمانان گفتند: این پسر دشمن خدا ابو جهل است او به پیامبر شکایت آورد و پیامبر اکرم(ص) آنان را منع کرد و سپس او را عامل دریافت زکات قبایل هوازن قرارداد (سفینه البحار ج ۲ ص ۳۱۶).

عفو گذشت شادمانی و انبساط روحی طولانی تری حاصل می‌کند.

به‌علاوه این که کرامت و بزرگواری عفوکننده را همواره در ذهن مخاطبان تداعی می‌کند، رسول خدا(ص) در عرصه تبلیغ و در برخورد با اصرار مشرکان بر شرک و تفرقه نه تنها عفو و گذشت در پیش می‌گرفت بلکه با ارشاد الهی برای آنان استغفار نیز می‌کرد و هدایتشان را از خداوند می‌طلبید. (واگر تندخو و وسخت دل بودی، قطعاً از پیرامون تو پراکنده می‌شدند پس از آنان درگذر و برایشان آموزش بخواه (آل عمران آیه ۱۵۹) این اسحاق نقل می‌کند که روز فتح مکه سعدبن عباده چنین رجز می‌خواند« الیوم یوم الملحمه، الیوم تستحل الحرمه» (امروز روز کشتار و انتقام است، امروز روز شکستن حرمت‌هاست) پیامبر اکرم(ص)، امیرالمؤمنین علی(ع) را مأمور کرد تا پرچم را از او بگیرد و این شعار را سر دهد که: «الیوم یوم المرحمه» (امروز روز رحمت و مهربانی است) و فرمود: ای قریشیان تصور می‌کنید من با شما چه رفتاری می‌کنم؟! گفتند: رفتاری نیکو، چون تو برادر کریم و برادرزاده بزرگوار ما هستی. پس حضرت فرمود: «اذهبوا انتم الطلقاء» بروید که همه آزادید(سیره نبویه ج ۳ ص ۲۶) رسول خدا(ص) در ادامه فرمود: من همان سخن را می‌گویم که یوسف به برادرانش گفت: «سرز نشی بر شما نیست، امروز خدا شما را می‌آمرزد، که او مهربانترین مهربانان است.» (سوره فصلت آیه ۳۴) نمونه دیگر رفتار کرامت آمیز و عفو رسول خدا در برخورد با «عکره بن ابی جهل» مشهود است. مطابق نقل سفینه البحاروی یکی از چهارنفری بود که پیامبر در فتح مکه خونشان را به سبب جنایت‌های بی‌شمارشان مباح دانسته بود. عکره پس از فرار به بیابان و دریا، پس از مدتی بازگشت و اسلام آورد و بیعت کرد. پیامبر اکرم(ص) او را در عوش گرفت و فرمود: سوار مهاجر خوش آمد، مسلمانان گفتند: این پسر دشمن خدا ابو جهل است او به پیامبر شکایت آورد و پیامبر اکرم(ص) آنان را منع کرد و سپس او را عامل دریافت زکات قبایل هوازن قرارداد (سفینه البحار ج ۲ ص ۳۱۶).

عفو گذشت شادمانی و انبساط روحی طولانی تری حاصل می‌کند.

به‌علاوه این که کرامت و بزرگواری عفوکننده را همواره در ذهن مخاطبان تداعی می‌کند، رسول خدا(ص) در عرصه تبلیغ و در برخورد با اصرار مشرکان بر شرک و تفرقه نه تنها عفو و گذشت در پیش می‌گرفت بلکه با ارشاد الهی برای آنان استغفار نیز می‌کرد و هدایتشان را از خداوند می‌طلبید. (واگر تندخو و وسخت دل بودی، قطعاً از پیرامون تو پراکنده می‌شدند پس از آنان درگذر و برایشان آموزش بخواه (آل عمران آیه ۱۵۹) این اسحاق نقل می‌کند که روز فتح مکه سعدبن عباده چنین رجز می‌خواند« الیوم یوم الملحمه، الیوم تستحل الحرمه» (امروز روز کشتار و انتقام است، امروز روز شکستن حرمت‌هاست) پیامبر اکرم(ص)، امیرالمؤمنین علی(ع) را مأمور کرد تا پرچم را از او بگیرد و این شعار را سر دهد که: «الیوم یوم المرحمه» (امروز روز رحمت و مهربانی است) و فرمود: ای قریشیان تصور می‌کنید من با شما چه رفتاری می‌کنم؟! گفتند: رفتاری نیکو، چون تو برادر کریم و برادرزاده بزرگوار ما هستی. پس حضرت فرمود: «اذهبوا انتم الطلقاء» بروید که همه آزادید(سیره نبویه ج ۳ ص ۲۶) رسول خدا(ص) در ادامه فرمود: من همان سخن را می‌گویم که یوسف به برادرانش گفت: «سرز نشی بر شما نیست، امروز خدا شما را می‌آمرزد، که او مهربانترین مهربانان است.» (سوره فصلت آیه ۳۴) نمونه دیگر رفتار کرامت آمیز و عفو رسول خدا در برخورد با «عکره بن ابی جهل» مشهود است. مطابق نقل سفینه البحاروی یکی از چهارنفری بود که پیامبر در فتح مکه خونشان را به سبب جنایت‌های بی‌شمارشان مباح دانسته بود. عکره پس از فرار به بیابان و دریا، پس از مدتی بازگشت و اسلام آورد و بیعت کرد. پیامبر اکرم(ص) او را در عوش گرفت و فرمود: سوار مهاجر خوش آمد، مسلمانان گفتند: این پسر دشمن خدا ابو جهل است او به پیامبر شکایت آورد و پیامبر اکرم(ص) آنان را منع کرد و سپس او را عامل دریافت زکات قبایل هوازن قرارداد (سفینه البحار ج ۲ ص ۳۱۶).